

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4418202467
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2019:4418202467.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. W., G. J. 6, zastúpená JUDr. Romanom Juríkom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Jazerná 19, otec Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. W., S.H. R. XX, zastúpený JUDr. Tiborom Elzerom, advokátom so sídlom v Nových Zámkoch, Hlavné námestie 7, o návrhu matky na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, určenie výživného, o návrhu otca na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, určenie výživného, úpravu styku, takto

r o z h o d o l :

I. Súd maloleté dieťa: F. E., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matke od 11.05.2018 a otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 150 eur mesačne od 11.05.2018, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Zročné výživné za obdobie od 11.05.2018 do 30.06.2019 vo výške 1 665 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach vo výške 50 eur mesačne spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. Zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok b u d ú obaja rodičia.

IV. Súd u p r a v u j e styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je o p r á v n e n ý sa s týkať s maloletým dieťaťom: F. E., nar. XX.XX.XXXX každý nepárny týždeň od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Počas letných prázdnin v mesiaci júl od 08.07. do 14.07. v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod. a v mesiaci august od 19.08. do 25.08. v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod.

Otec si dieťa prevezme v mieste bydliska matky a matke po skončení styku odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka je p o v i n á maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripravovať.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - matka mal. dieťaťa sa návrhom doručeným súdu dňa 11.05.2018 domáhala úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu tak, že mal. dieťa bude zverené do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 150 eur mesačne od rozhodnutia súdu. Návrh odôvodňovala

tým, že od februára 2018 nežije s otcom mal. dieťaťa v spoločnej domácnosti, otec na výživu neprispieva od apríla 2018. Zaplatil poplatok za školský klub 10 eur a obedy v škole 20 eur. Príjem matky bol 450 eur. Mal. dieťa navštevovalo 1. ročník základnej školy a výdavky na školu predstavovali 30 - 40 eur, školský výlet 30 eur, učebnice do ďalšieho ročníka 8 eur. Otec sa o dcéru nezaujíma, keď sa chce stretnúť, napíše sms-ku.

2. Otec s návrhom matky nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení (č. I. 9) uviedol, že má záujem starať sa o mal. dieťa a vie zabezpečiť jeho osobnú starostlivosť. Nie je pravdou, že by dobrovoľne neprispieval na výživu mal. dieťaťa. Zo svojich úspor zabezpečuje a vytvára podmienky, ktoré potvrdzujú vážny záujem o mal. dieťa.

3. Návrhom zo dňa 01.06.2018 sa otec mal. dieťaťa domáhal úpravy práv a povinností k mal. dieťaťu tak, že dieťa bude zverené do jeho výchovy a opatery, matka bude prispievať na jeho výživu sumou 100 eur mesačne, obaja rodičia majú právo spravovať majetok mal. dieťaťa. Matka je oprávnená sa s mal. dieťaťom stykať bez obmedzenia. Vec je vedená pod sp. zn. 7P/130/2018. Uznesením č. k. 16P/42/2018-180 zo dňa 07.02.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.05.2019 súd spojil na spoločné konanie vec vedenú pod sp. zn. 16P/42/2018 s vecou vedenou pod sp. zn. 7P/130/2018, ktoré budú naďalej vedené pod sp. zn. 16P/42/2018.

4. Matka s návrhom otca nesúhlasila.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov a oboznámením predložených listinných dôkazov: rodný list dieťaťa, správa o prešetrení pomerov kolíznym opatrovníkom zo dňa 06.08.2018, potvrdenie o výške príjmu matky od zamestnávateľa, z ktorého mal súd preukázané, že čistá mzda bez daňového bonusu bola v čistom 4 635,72 eur, čo mesačne predstavuje 386,31 eur, rozpis mesačných výdavkov na bývanie a mal. dieťa predložené matkou, príjmové a pokladničné doklady o uhradených výdavkoch, poštové poukazy, pokladničné bloky, oznámenie kolízneho opatrovníka a záznam z telefonického rozhovoru zo dňa 28.11.2018 a 19.12.2018, a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Navrhovateľka - matka mal. dieťaťa vo svojej výpovedi uviedla, že s otcom mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2018, pretože otec jej pod vplyvom alkoholu priniesol dieťa po škole do zamestnania o 18.00 hod. a vtedy sa rozhodla, že stačilo. Bolo to aj kvôli nezodpovednému prístupu otca, ktorý jej sľuboval, že pôjde do podnikania, potom do vlastného, k jeho rodičom, avšak reálne bytovú otázku pre nich nevyriešil. Zo začiatku otec neplatil výživné, platí posledné 4 mesiace po 50 eur. Rozhodol sa tak otec sám, s tým, že jej bude uhrádzať ešte polovicu výdavkov na školu, čo však nerealizoval. Asi raz zaplatil družinu, na výzvu vychovávateľky. Poslala mu šek za obedy za posledný mesiac, aby nemusela všetko platiť sama. Otec sa nepýta, aké sú zvýšené výdavky pre mal. dieťa v súvislosti s ročným obdobím. Na adrese, kde bolo vykonané šetrenie, býva s dieťaťom asi tretí mesiac. Ukončila pracovný pomer u posledného zamestnávateľa, ktorý jej vystavil potvrdenie o výške príjmu v septembri 2018. V októbri pracovala v kaviarni Style cafe Nové Zámky, Podzámska ulica s príjmom podľa vlastného vyhlásenia 200 eur. Je evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie od 05.11.2018. Hľadala si pracovné miesto a mala by začať pracovať v reštaurácii Zlatý lev. Jej príjem podľa vlastného vyhlásenia v zmysle rozhovoru by mal byť 3 eurá na hodinu. Mal. dieťa je evidované v odbornej očnej ambulancii u MUDr. Fujašovej od narodenia. Absolvovalo operáciu očí asi pred tromi rokmi, a je častejšie sledované. Dieťa má asi štvrté okuliare, ktoré približne stoja okolo 50 - 60 eur. Náplaste - okluzor sú jednorazové, 20 kusov stojí 7 eur, vydrží to asi mesiac. Okrem toho výdavky v súvislosti so školou, obedy 20 eur, školský klub 12 eur, náklady na školské pomôcky v súvislosti so začiatkom školského roka spolu s taškou okolo 100 eur, ZRPŠ 30 eur. Mal. dieťa prihlásil otec na tanečný krúžok, čo platí on a mesačne to stojí 20 eur. Okrem toho sú to bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Jednorazové výdavky, plavecký kurz 25 eur. Vyhľadali mediátora, kde sa snažili uzatvoriť dohodu, ktorú i napriek rôznym návrhom otca, sa otec snažil dodržiavať z časového hľadiska, avšak mala výhrady voči tomu, že bol pod vplyvom alkoholu v čase, keď bol s dieťaťom, čo jej potvrdilo i mal. dieťa. Počas prázdnin bol otec s dieťaťom týždeň na rybách, nedodržiaval základnú hygienu, dieťa sa vrátilo s výrazne špinavými nechtami, schudnuté, pretože jedli len špekačky a štipľavý guláš. Dieťa jej potvrdilo, že otec ľúbi rum a teplý čajik. K poslednému incidentu došlo na sviatok všetkých svätých, kedy si otec prišiel pre dieťa v zmysle dohody pod vplyvom alkoholu a nebola ochotná mu dieťa odovzdať. Zavolala policajnú hliadku, nevie, či bol spísaný záznam, otcovi bola uložená pokuta 30 eur. Odohralo sa to 01.11.2018, s dieťaťom bola na návšteve v penzióne u jej starej matky a otec sa dobýjal dovnútra

a preto musela zavolať policajtov. Išla s mal. dieťaťom spať k svojej matke a otec ju hľadal u jej sestry a pravdepodobne aj doma. Otec ju hľadal i u jej posledného zamestnávateľa, vypisoval jej sms, že si ju nájde. Keď bolo dieťa s otcom, nemalo viackrát prelepené oko, nenastriekal ho otec proti komárom, čo jej povedalo dieťa a keď aj spadlo, nevyhľadal s ním lekársku pomoc s odôvodnením, že sú to štípance. Po návšteve u lekára jej bolo povedané, že dieťa má silno udretú ruku. Otec dieťaťa je nezodpovedný, hlavne kvôli požívaniu alkoholických nápojov s tým, že i z posledného stretnutia jej vrátil dieťa s hnisavou angínou a nevyšiel si, že dieťa už nevie prehltnúť ani vodu. Počas spolužitia bol otec s mal. dieťaťom i za prítomnosti ostatných rodinných príslušníkov, prípadne po skončení práce ona išla za nimi a večer sa o dieťa starala. Nepoprela, že keď bola v práci, bol otec s dieťaťom sám, avšak mali všetko nachystané a ona sa pripravovala s dieťaťom do školy po tom, ako sa vrátila z práce. Otec maximálne navaril. Počas víkendov, keď bolo dieťa s otcom, nerobili si vždy diktáty a dieťa ich nemá dopísané. Otec podpísal dieťaťu žiacku knižku a nekontroloval, ako si dieťa urobilo úlohy v družine. Ak bolo dieťa u otca, ešte po návrate z víkendu, skontrolovala úlohy a čítanie. Počas spolužitia otec dieťaťa požíval alkoholické nápoje vo zvýšenej miere dosť často, čo dieťa videlo. Na Silvestra otec liezol po štyroch, prípadne prišiel bez topánky. Dieťa vie rozoznať, kedy je otec pod vplyvom alkoholu. Počas letných prázdnin, otec trávil čas s mal. dieťaťom na rybách a na chate a teraz na jeseň berie dieťa na hokej, kde si dal pivo a šoféroval potom auto, čo potvrdilo dieťa. Otec chcel dieťa do striedavej starostlivosti od začiatku, ako mu oznámila, že nie je možné obnovenie ich vzťahu. Otec raz navštívil očnému lekárovi s dieťaťom, keď bola matka v práci. Počas plnenia si pracovných povinností je s dieťaťom matka navrhovateľky, u nej doma. Mal. dieťa ľúbi chodiť do kina, otec mu to aj sľúbil, ani raz ho nezobral. Mal. dieťa nemá záujem o hokej, vzhľadom na jeho pohlavie. Dieťa sa na telefonáty s otcom neteší a je smutné, hlavne, keď zistí, že je pod vplyvom alkoholu. Mal. dieťa nechce chodiť k otcovi, pretože po styku, ktorý bol realizovaný po vylúčení mal. dieťaťa na súde, jej dieťa povedalo, že otec aj babka naň kričali. Asi boli urazení, pretože sa vyjadrilo, že najlepšia je jej babka zo strany matky. Čo sa týka žiackej knižky, vymazala podpisy otca pre to, že otec si neplní rodičovské povinnosti, neplatí výživné, ani sa s dieťaťom neučí. Jednotky má len pre to, že sa mu ona venuje. Je zamestnaná v Dip pube, jej čistý mesačný príjem podľa vlastného vyhlásenia je 520 eur. Pracuje krátky týždeň v stredu, štvrtok a dlhý týždeň v pondelok, utorok, piatok, sobota a nedeľa od 11.00 do 22.00 hod. Navrhla upraviť styk otca s mal. dieťaťom cez víkend, avšak bez prespatia, pretože dieťa tam nechce prespať. Počas Vianoc jeden deň s tým, aby si rodičia striedali 24.12. a 25.12., počas Veľkonočného pondelka a počas prázdnin každý druhý víkend. V zmysle neodkladného opatrenia dieťa u otca prespávalo. Trvala na tom, aby bolo mal. dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti a otec zaviazaný na platenie výživného vo výške 150 eur a upravený styk.

6.1 Právny zástupca navrhovateľky v záverečnej reči uviedol, že s poukazom na zistený skutkový stav je nepochybné, že medzi rodičmi je vážny konflikt. Dokazovaním bolo preukázané, že dieťa má pozitívny vzťah k obom rodičom, ale viac inklinuje k matke. Zo správy referátu por.-psych. služieb zo dňa 24.04.2019 vyplýva, že dieťa nechce u otca prespávať. Na základe týchto skutočností navrhol mal. dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazat' na platenie výživného. Finančná situácia matky je taká, že má stály príjem, býva v prenajatom byte, s čím má výdavky. Otec podniká na základe živnostenského listu, vlastní 3 motorové vozidlá. Zákon umožňuje určiť výživné i spätne, a preto navrhol určiť výživné od februára 2018 do decembra 2018 vo výške 100 eur s tým, že za toto obdobie otec platil výživné vo výške 50 eur mesačne. Od januára 2019 na výživu mal. dieťaťa neprispieval, a preto od tohto obdobia žiada určiť výživné vo výške 150 eur. Čo sa týka zročnému výživného, súhlasil so splátkami a výšku splátok ponechal na súd. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodiča, a je ťažké vysvetliť dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by mohlo byť výživné určené spätne. Styk navrhol upraviť v zmysle návrhu matky.

7. Otec mal. dieťaťa vo svojej výpovedi uviedol, že všetko, čo matka hovorí je klamstvo, vzniknutá situácia je neúnosná. Trval na tom, aby maloleté dieťa bolo zverené do jeho starostlivosti, pretože sa chce oň riadne starať tak ako doteraz. Nedovolí, aby jej zničil niekto život, konkrétne svokra. Na zverení maloletého dieťaťa trvá, pretože matka sa oň nevie starať, lebo je v práci. Keď žili v spoločnej domácnosti, matka pracovala a on sa staral o dieťa, chodil preň do škôlky alebo jeho rodičia. Nedovolí, aby dieťa vyrastalo v rodine, kde sú drogy a je predpoklad, že tam prídu policajti. Zatiaľ nikto trestne stíhaný nebol ani uznaný vinným. Žiadne kroky nepodnikol, pretože sa jednalo o rodinu. Nie je pravdou, že sa s dieťaťom neučí, pretože cvičný diktát nie je povinný, tak ako uviedla kolízna opatrovníčka. Matka mu nedáva knihy a robí problémy. Cez víkend malo maloleté dieťa oslavu, potom ho matka ovplyvnila, pretože mu dieťa povedalo, že išlo vypovedať len preto že to matka chcela. Odkedy nežijú v spoločnej domácnosti, býva so svojimi rodičmi, kde urobil detskú izbu pre maloleté dieťa, čo ho vyšlo okolo 1500

Eur a kúpil mu šatstvo od známych v sume 800 Eur. Kúpil kabát na narodeniny a dieťa povedalo, aby mu dal ten pôvodný, aby nebolo zle. Detská izba bola oddelená od obývačky, vystierkovaná odizolovaná a vymaľovaná. Plávajúca podlaha 150 Eur, stolička 35 Eur, lampa 35 Eur, záclony, garníža, písací stôl, skriňa čo spolu bolo okolo 1500 Eur. Matka poberá invalidný dôchodok, otec poberá starobný dôchodok okolo 350 Eur a mesačne si privyrába. Otec podniká ako živnostník v oblasti stavebných prác. Za minulý rok jeho príjem podľa vlastného vyhlásenia bol okolo 500 Eur mesačne a z príjmu platí: zdravotné poistenie 60 Eur, splátky pôžičky na rekonštrukciu spoločného bytu vo výške 93 Eur. Otcovi prispieva na bývanie sumou 50 Eur a matke dáva 20 Eur za varenie a pranie. Okrem toho nakupuje do kuchyne a varí. Mesačne nákup do domácnosti okolo 100 Eur. Nevedel, aké sú náklady na bývanie v byte rodičov. Potreby maloletého dieťaťa sú okolo 200 Eur mesačne, ktoré pozostávajú z nákladov na stravu, ošatenie, hygienické potreby, školské potreby, záujmový krúžok 13 Eur. Maloletému dieťaťu zaplatil triedny fond 20 Eur 06.09.2018, družinu 12 Eur 06.09.2018, rovnako i v decembri 2018 družinu. Okrem toho hradil obedy škole v zmysle poštových podacích lístkov 12.09. vo výške 16,25 Eur, 16.11.2018. vo výške 18,15 Eur a 22.01.2019 vo výške 16,25 Eur. Tieto úhrady realizoval vtedy, keď mu matka dala šeky alebo mu ich dala učiteľka. Okrem toho platil maloletému dieťaťu tanečnú školu 10.09.2018 10 Eur, 08.11.2018 40 Eur a 24.01.2019 40 Eur v zmysle fotokópii príjmových a pokladničných dokladov. V zmysle mediačnej dohody matke posielal výživné vo výške 50 Eur dňa 12.05.2018, 13.06.2018, 15.10.2018 a 15.12.2018. Ostatné mesiace výživné dal matke do ruky a nezaplatil len mesiac január 2019, pretože ho narodeniny dieťaťa vyšli veľa a matka mu bránila v styku s dieťaťom. Chcel dieťaťu urobiť radosť. Kúpil dieťaťu i školské potreby, fixky, peračník, papučky 5 Eur. Na tanečnú školu mu kúpil 2 krát topánky po 10 Eur a šaty. Keďže dieťa nemalo žiadne hračky, nakúpil mu v hodnote 300 Eur. Pre potešenie mu kúpil andulky 10 Eur a klietku 35 Eur. Žiadal výživné na maloleté dieťa vo výške 70 Eur. Navrhol, aby sa matka s dieťaťom stretávala každé dva týždne, cez víkend od piatku do nedele a cez týždeň podľa pracovných povinností. Keďže má flexibilný pracovný čas a robí toľko, koľko uzná za vhodné, vie sa o dieťa postarať. Ročne sa vystrieda na 30 miestach, pretože pracuje sám. V roku 2017 podľa vlastného vyhlásenia mal príjem tiež okolo 500 Eur mesačne. Sezóna je od marca do septembra, kedy vykonáva obklady, dlažby a maľovky a potom len práce vnútri. V súvislosti s touto činnosťou okrem nákupu náradia iné výdavky nemá. Keď je dieťa choré, dá mu lieky, napr. panadol alebo ho zoberie k lekárovi. Nepoprel, že požíva alkohol príležitostne, napr. raz do týždňa 1 pivo. Má priateľku, je to v počiatočnom štádiu. Vie o nej aj maloleté dieťa, stretlo sa s ňou na oslave jeho narodenín a potom v parku. O dieťa sa vie riadne postarať. Vie variť, prať. Robil to aj doteraz. S dieťaťom má veľmi dobrý vzťah, učí sa s ním, informuje sa o jeho školských výsledkoch, chodí za pani učiteľkou R., keď mu matka nedá učebnice a bráni mu v príprave na vyučovanie. Nie je pravdou, že by hral automaty. Byt prerobil kvôli maloletému dieťaťu, ktoré má veľmi dobrý vzťah i s jeho rodičmi i ďalšími rodinnými príslušníkmi z jeho strany. Jedná sa o jeho sestry a ich deti. V rámci kompromisu by navrhoval striedavú starostlivosť o dieťa. Keď je s maloletým dieťaťom, hrajú sa spolu, robia to, čo dieťa chce. Maloleté dieťa nemá telefón, aby sa na ňom hralo. Dieťa nezobral domov preto, aj keď majú dohodu, lebo chcelo u neho zostať. Maloleté dieťa má strach a preto nechce ísť domov. Sporenie pre mal. dieťa má od 29.11.2018. Neplatil z dôvodov, ktoré uvádzal vo svojich výpovediach a pre správanie matky. Má vytvorené vhodné podmienky pre mal. dieťa, tak ako to vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka. Posteľ mal. dieťaťa bola prenesená do obývačky a posteľ z obývačky bola prenesená do detskej, kde spí s dieťaťom. Ani raz sa nestalo, že dieťa počas noci by odišlo k babke. S poukazom na akceptáciu názoru dieťaťa, navrhol dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke s tým, že bude prispievať na jeho výživu sumou 50 eur. Styk navrhol upraviť každý nepárny víkend od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., od septembra i štvrtok od 15.00 do 18.00 hod. Vianočné sviatky v zmysle mediačnej dohody od 23.12. do 25.12. od 10.00 do 18.00 hod. v nepárnom roku a v párnom roku od 25.12. do 26.12. od 10.00 do 18.00 hod. Veľkonočné sviatky v zmysle mediačnej dohody. Jarné prázdniny každý párný rok od pondelka od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod. Počas letných prázdnin od 01.07. do 14.07. a v auguste od 17.08. do 31.08. Otec si mal. dieťa vyzdvihne pred domom matky a po skončení styku odovzdá matke pred domom matky.

7.1 Právny zástupca otca mal. dieťaťa v záverečnej reči uviedol, že bolo vykonané podrobné dokazovanie, avšak aj napriek tomu k dohode rodičov neprišlo. Mal za to, že príčinou odlúbenia dieťaťa, ktoré má pozitívny vzťah k obojmu rodičom, je uvedené konanie. Je povinnosťou matky dieťa vychovávať tak, aby malo i pozitívny vzťah a s radosťou išlo k otcovi a nebolo traumatizované. Navrhovaná striedavá starostlivosť bola dôvodná, avšak s poukazom na akceptáciu názoru dieťaťa, navrhol dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matke. Čo sa týka výživného, zdôraznil, že otec sa snažil vytvárať vhodné podmienky pre dieťa, platil určité výživné, tanečnú a vytváral úspory. Preto, keďže nie je možné

jednoznačne určiť výšku zaplateného výživného, navrhol určiť výživné od právoplatnosti rozsudku vo výške 50 eur vzhľadom na finančné možnosti otca a upraviť styk tak, ako je uvedené v návrhu otca.

8. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa v záverečnej reči uviedol, že po vykonanom dokazovaní striedavá starostlivosť nie je na mieste vzhľadom na výrazný rodičovský konflikt, ktorý ovplyvňuje správanie dieťaťa. Na základe toho navrhol zveriť mal. dieťa do osobnej starostlivosti matke. Výživné určiť vo výške 150 eur mesačne s tým, že zročné výživné ponecháva na zváženie súdu. Ohľadom úpravy styku poukázal na mediačnú dohodu, ktorú uzavreli obaja rodičia i s dôrazom na sviatky a prázdniny. Vzhľadom na preukázaný zmenený postoj mal. dieťaťa, ktoré nechce u otca prespávať, by navrhoval najprv upraviť styk bez prespávania určitú dobu, 2 - 3 mesiace a následne s prespávaním.

9. Mal. dieťa vo svojej výpovedi uviedlo, že sa volá F. E., nar. XX.XX., chodí na Gáborku, je druháčka a má najlepšiu pani učiteľku F. R.. Keď je mamina v práci, je s ním jej mama a to v pondelok, utorok a keď nie, je u ocina, je s maminou. Každý druhý víkend je u otca. Pozerajú spolu Harryho Pottera a majú až 6 častí, pozerajú vždy jednu časť alebo dve. Hrajú sa hru kura, keď vyťahujú pierka. Keď je dobré počasie, chodia sa bicyklovať, párkrát boli na návšteve u Q., ktorý nebýva v Nových Zámkoch. Stretáva sa s ním a s R. a T. väčšinou u babky, keď majú sviatok oni alebo ono. Na raňajky u ocina máva guličky a párky, u maminy ešte aj chlebič s nutelou, a teraz novú, ktorú je lyžičkou, nie len na chlebič. U ocina zvykne obedovať špagety alebo mäso so zemiakmi, varí aj ocino aj babka. Ocino jej urobil izbičku, najviac sa mu však páčia andulky a ryby, pretože má rado zvieratká a chcelo by chodiť na krúžok, kde by sa staralo o zvieratká. Tancovať už vie, vedelo už keď bolo menšie. Raz si nahrali pesničku, nakamerovali ju a smiali sa, pesnička bola smiešna. Na krúžku má i kamarátky A. a C.. V škole má najlepšiu kamarátku C.. Narodeniny oslavovali u ocina, keď tam bola R., T. a potom aj u maminy, kde boli i jej kamarátky C. a A. a sesternica W.. Zajačika má u maminy, nedá sa chytiť do ruky. Ocino si občas vypije i keď spolu bývali, aj teraz, keď chodí k nemu, niekedy a zabáva sa s dospelými. S ocinom boli v herni, asi 3 krát, ktorá je neďaleko od Style café. Ocino robí murára. Kúpil mu knižku, do ktorej sa niečo nalepuje, ale nekúpil mu bábiku L. O. L. Túto bábiku mu kúpila na narodeniny kamarátka C.. Ocino mu kupuje šaty aj topánky, aj mamina. Obidvaja rodičia mu najprv ukážu, čo mu chcú kúpiť a kúpia mi to vtedy, keď sa mu to páči. Páči sa mu to tak, ako je to teraz, že je u maminy a chodí aj k ocinovi. Po obede potrebuje mať prelepené raz pravé, raz ľavé očko, prelepuje mu ho mamina, ocino a babka. Babka s dedkom od ocina boli pre neho iba raz, keď malo hádzanú.

10. Svedkyňa P. E., matka otca vo svojej výpovedi uviedla, že nevie, kde pracuje jej syn, pretože je murár, pracuje tam, kde ho zavolajú. Každý deň odchádza z domu o 8 hod. vracia sa o 17 tej, osprchuje sa, ide na nákup, varí len pre seba každý druhý deň a vtedy, keď je mal. dieťa u nich. Sám si perie a stará sa o seba. Otec vie variť, prať, učesať dieťaťu dlhé vlasy ako aj zabezpečiť hygienu po toalete. Dieťa má u nich zabezpečené všetky veci, ktoré potrebuje. Je u nich spokojné, rado sa kúpe vo vani. Od opustenia spoločnej domácnosti najprv chodilo dieťa častejšie, potom každý druhý týždeň a ešte sa s ním otec stretáva vo štvrtok, keď ho nosí na tanečnú. Otec s dieťaťom trávi čas, hľadá mu program i podľa poveternostných podmienok. Keď sú doma, hráva sa s nimi i ona. Otec vytvoril dieťaťu detskú izbu, kde má všetko. Posledný pol rok dieťa nechcelo spávať samé v izbe a preto bola jeho postieľka presťahovaná do izby, kde spáva s otcom. Od začiatku dieťa spáva s otcom. Od narodenia rodičom s mal. dieťaťom pomáhala, spala v komore bez okna a každé tri hodiny vstávala k dieťaťu, pretože matka nebola ochotná, lebo tvrdo spala. S matkou navštevovala lekárov, dieťa sa narodilo predčasne a malo zdravotné problémy. Matka nebola ochotná sa dať vypísať ani v čase, keď dieťa malo ovčie kiahne ani na týždeň. Syn požíval alkoholické nápoje, vypil i 3 - 4 pivá denne, nie pravidelne, aj pri príležitosti osláv. V poslednom čase ako má priateľku, dá si 1 pivo týždenne. Syn chodí do práce každý deň, niekedy aj v sobotu. Dieťa je na ňu zvyknuté, pretože matka pracovala 10 - 12 hodín denne v kaviarni Bonte, s čím potom už otec nesúhlasil. Dieťa je toho času ovplyvnené hlavne babkou z druhej strany, ktorá je doma len rok a predtým sa 10 rokov nezaujímal o dieťa, neprišla z Prahy, keď bolo dieťa v inkubátore. Keď rodičia žili v spoločnej domácnosti, varili spoločne a matka upratovala len raz za mesiac svoju izbu, okno umyla len zvnútra. Za 6 rokov otec raz alebo dvakrát zvýšil hlas na dieťa, keď niečo urobilo. Dieťa bolo tichučké, teraz je už zmenené aj klame. Otcovi by pomáhala so starostlivosťou o mal. dieťa, pretože je doma a bolo tomu tak i doteraz. Prerobenie detskej izby financoval syn a stálo to asi 1 000 eur alebo 2 000 eur. Musel rozdeliť izbu sadrokartónom, urobil podlahu, vymaľoval izbu, zariadil izbu a kúpil veci pre mal. dieťa. Syn sa zaujíma o prospech dieťaťa.

11. Svedkyňa - matka navrhovateľky: E. U. vo svojej výpovedi upresnila, že s mal. dieťaťom je v kontakte od narodenia, 12 rokov pracovala v ČR a doma je od januára 2018. Od tohto obdobia sa s matkou striedajú intenzívne na starostlivosti o dieťa podľa toho, ako majú zmeny. Pracuje v reštaurácii Mlyn ako kuchárka. Keď má dieťa na starosti, zdržiava sa v domácnosti matky. Striedajú sa v intervaloch dlhý a krátky týždeň, jeden týždeň je to 2 dni, pretože je dieťa cez víkend u otca a ďalší týždeň tiež len 2 dni, pretože matka má opačne voľno. Dieťaťu treba prelepovať očka každý deň striedavo a je potrebné i cvičiť s okom. Rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od januára, ako sa vrátila na SR a dieťa si odovzdávali a preberali podľa dohody rodičov a neskôr podľa mediačnej dohody. V poslednom období býva matka v podnájme a nebolo tam treba nič prerábať. Dieťa sa vyjadrovalo, že nás ľúbi a miluje všetkých rodinných príslušníkov zo strany matky. Často dieťa hovorí, že je najlepšia babka a najlepšia mamina. Dieťa hovorí skôr jej samo od seba, pretože nechce, aby bola matka smutná. Podľa nej otec pije každý deň, vie to od známych a keď venčí psov, tak ho videla. Videla ho v zime v krčme na hradnej a dieťa bolo pred herňou a hralo sa na telefóne. Matke o tom nechcela hovoriť. Ale neskôr, keď to už opäť videla, matku na to upozornila. Mal. dieťa zje všetko, čo mu varia, najradšej má halušky s kuracím mäsom, mäso so šľavou, rybie prsty, palacinky, frankfurtskú polievku, neľúbi špagety. Dieťa zje aj prílohu aj mäso. Nemá rado oblohu, zeleninu, uhorky. Má rado jarnú cibuľu. Chcelo by navštevovať krúžok so zvieratkami. Počas jej návštev, bývala v byte s rodičmi mal. dieťaťa u matky otca, kde buď otec vôbec neprišiel domov, keď bol pod vplyvom alkoholu a jeho matka jej povedala, že by ho najradšej vyhodila a nechala si tam dcéru s mal. dieťaťom.

12. Daňový úrad Nitra, pobočka Nové Zámky v potvrdení zo dňa 14.06.2018 (č. I. 21) uviedol, že otec mal. dieťaťa podal dňa 21.03.2018 riadne daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie rok 2017, v ktorom uviedol, že základom dane bola suma 0 eur, príjmy spolu vo výške 4 820 eur, základ dane pred znížením 1 190,83 eur, daňová povinnosť 0.

12.1 Správa z referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 15.08.2018 (č. I. 39), z ktorej mal súd preukázané, že boli uskutočnené dve párové konzultácie v dňoch 16.05.2018 a 23.05.2018. Rodičia sa dohodli na odskúšaní striedavej osobnej starostlivosti, o čom mali obaja komunikovať s dieťaťom. Na konzultácii dňa 23.05.2018 otec uviedol, že nesúhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou obidvoch rodičov, jeho požiadavky však boli nejasné a konzultácia musela byť opakovane usmerňovaná psychológom. Matka po celý čas reagovala pokojne, s výraznou snahou o akúkoľvek dohodu, ktorá bude v prospech mal. dieťaťa. Konzultácia sa ukončila predbežnou dohodou o úprave styku dieťaťa s otcom na čas do rozhodnutia súdu. Na ďalšej spolupráci s účastníkmi sa nedohodli.

12.2 Z doplňujúcej správy zo dňa 23.01.2019 mal súd preukázané, že matka nesúhlasí s návrhom otca na striedavú osobnú starostlivosť a nesúhlasí ani s úpravou styku otca s mal. dieťaťom počas pracovných dní, pretože otec opakovane nezabezpečil prípravu dieťaťa. Nepoprela, že dieťa má vytvorený pozitívny citový vzťah k otcovi, avšak otec nemá stabilný výchovný postoj a riadi sa výlučne svojou potrebou a nie potrebami dieťaťa. Viackrát sa realizoval styk v čase, keď bol otec pod vplyvom alkoholu. Otec uviedol, že matka mu zabraňuje v styku s dcérou a vzájomná komunikácia rodičov je konfliktná. Predstavy otca o úprave práv a povinností k mal. dieťaťu sa v priebehu spolupráce menia od striedavej starostlivosti cez akceptáciu zverenia matke až po zverenie do jeho výlučnej starostlivosti. Ani na konci spolupráce nebola zrejماً ním preferovaná forma starostlivosti. Problémová je však akceptácia systematickej prípravy do školy, ktorej neprikladá taký dôraz, ako spoločne trávenému času. Mal. dieťa vykazovalo pozitívne citové vzťahy k obom rodičom. Vo výraznejšej miere sú zastúpené k osobe matke. Ako svoj domov vníma domácnosť matky a aktuálne nemá potrebu výraznejšej zmeny úpravy styku.

12.3 Zo správy referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 24.04.2019 (č. I. 287) mal súd preukázané, že sa uskutočnila spoločná konzultácia rodičov, ktorí sa vyjadrili, že od poslednej konzultácie nenastali zmeny a trvajú na svojich návrhoch na úpravu styku. Matka žiada zveriť mal. dieťa do jej starostlivosti, s úpravou styku na každý druhý týždeň od piatku do nedele. S návrhom na striedavú starostlivosť nesúhlasí, ani so stretávaním otca s mal. dieťaťom počas pracovných dní, pretože nezabezpečuje prípravu dieťaťa do školy. Otec naposledy realizoval styk v krčme alebo sa nachádzal v herni a dieťa stálo pred herňou a hralo sa na telefóne. Otec žiadal dieťa zveriť do striedavej starostlivosti s tým, že pozná potreby dieťaťa. Poprel vyjadrenia matky. Vzťah rodičov je hostilný, ovplyvňuje vzájomnú komunikáciu a v nich rezonujúce hlboké negatívne emócie sa odzrkadľujú v rámci ich ofenzívnym prejavoch a nechote vzájomne si vypočuť postoje a názory, čo znemožňuje dospieť k dohode medzi rodičmi. Dieťa verbalizovalo pozitívne citové vzťahy k obom rodičom s výraznejšou preferenciou matky

a jej blízkej rodiny. V projektívnych technikách bola zaznamenaná dominantná úloha matky v živote dieťaťa a pripisovalo jej viac pozitívnych zážitkov. Otec aktuálne v niektorých zadaniach o blízkych osobách absentoval. Dieťa vyjadrilo želanie, aby nemuselo prespávať u otca z dôvodu, že tam nemá pokoj, pretože stará matka neustále kričí a musí spať na gauči. Chcelo by chodiť k otcovi, ale len podľa svojich želaní. S otcom hrá len človeče, pozerá televízor, hrá sa na telefóne, často chodia do krčmy. Keď otec pije pivo a pálenku, tak kričí. S mamou sa hrá i iné hry, učí sa s ňou, nekričí na ňu a berie ju na výlety. Dieťa verbalizovalo pozitívne emócie voči obom rodičom, vo vzťahu k matke intenzívnejšie a vyjadrilo sa, že nechce prespávať u otca každý druhý víkend a chcelo by styk obmedziť.

12.4 Rodičia uzavreli Dočasnú mediačnú dohodu podľa ustanovení zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii dňa 06.10.2018, s dôrazom na zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matke, na úpravu styku a na výške výživného.

12.5 Zo záznamu z pohovoru s mal. dieťaťom zo dňa 21.01.2019 mal súd preukázané, že dieťaťu prekáža, že otec má priateľku, ktorá má mal. dieťa a boli u neho v spoločnej domácnosti a mal. dieťa muselo dávať pozor na dieťa priateľky otca a hrať sa spolu. Rodičia detí sa im nevenovali, fajčili a pili pivo. Dieťa uviedlo, že sa nechce s otcom stretávať, pretože sa u neho necíti dobre, rovnako keď bolo choré a chcelo ísť domov, otec ho nechcel odviezť matke. Keď otec pije, zvykne kričať. Keby sa otec k nemu správal dobre a cítilo by, že ho ľúbi, tak by s ním bolo rado. Dieťa súhlasilo s tým, že obsah pohovoru bol oboznámený na pojednávaní.

12.6 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nových Zámkoch, Okresný dopravný inšpektorát v správe zo dňa 22.01.2019 (č. l. 140) potvrdilo, že otec mal. dieťaťa vlastní motorové vozidlá: Škoda Felicia Combi, EČV: F nákladné vozidlá Audi A6, EČV: F a Renault Master, EČV: F

12.7 Základná škola G. Bethlena, Nové Zámky v správe zo dňa 24.08.2018 (č. l. 48) potvrdila, že mal. dieťa má všetky vymešané hodiny ospravedlnené, do školy chodí pravidelne v sprievode matky alebo otca. Výsledky dieťaťa sú na dobrej úrovni, dieťa chodilo do školy pripravené, učivo zvládalo bez väčších problémov. V prípade komunikácie rodiny a školy bolo zistené, že matka i otec pravidelne kontaktujú triednu učiteľku a majú záujem o výchovno-vyučovacie výsledky dieťaťa.

12.8 Od podania návrhu matka viackrát zmenila zamestnanie a z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že u zamestnávateľa E.. I. I., F. W., H. A. XXXX/XX bola zamestnaná na základe pracovnej zmluvy od 01.07.2015 a za posledných 12 mesiacov od septembra 2017 do augusta 2018 jej bola vyplatená čistá mzda bez daňového bonusu vo výške 4 635,72 eur, z čoho vyplýva, že čistý mesačný príjem matky bol 386,31 eur. Pracovný pomer ukončila dohodou dňa 28.09.2018. Matka uzavrela pracovnú zmluvu so zamestnávateľom MMPH s.r.o. Nové Zámky zo dňa 26.09.2018, ktorý ukončila dohodou dňa 31.10.2018. Pracovnú zmluvu dňa 18.12.2018 so zamestnávateľom P. O., s tým že nastúpi do práce dňa 19.12.2018, pracovný pomer bol dohodnutý na dobu neurčitú, s miestom výkonu práce Chillí pub, Nové Zámky, mzdové podmienky 240 Eur za celý odpracovaný mesiac s dohodnutým týždenným pracovným časom 20 hodín. Uzavrela dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom I. U. dňa 20.11.2018, ktorý ukončila dohodou o skončení o vykonaní práce dňa 29.11.2018. Matka podľa vlastného vyhlásenia je toho času zamestnaná v DIP pube a jej čistý mesačný príjem podľa vlastného vyhlásenia je 520 eur.

Súd mal preukázané, že od 13.04.2019 do 30.06.2019 bola matka zamestnaná u H. E. J. J., Nové Zámky, G. Bethlena X3, s vymeriavacím základom vo výške 1 408 eur, čo mesačne predstavuje sumu 469 eur. Od 12.07.2019 matka uzavrela dohodu o vykonaní práce so zamestnávateľom HERMES spol. s r. o., Nové Zámky, Pribinova 11, kde by mala byť riadne zamestnaná od 18.07.2019.

12.9 Mesačné výdavky matky pozostávajú z nákladov na bývanie 330 eur, životná poisťka 23 eur, potraviny 80 eur, oblečenie 100 eur, hygienické potreby 20 eur.

12.9 Kolízny opatrovník vykonal prešetrenie pomerov u rodičov a zo správy zo dňa 03.10.2018 (č. l. 72) mal súd preukázané, že šetrenie bolo vykonané v domácnosti matky, ako aj v domácnosti otca. Obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. dieťa. Spornou sa javí otázka v oblasti vzájomnej komunikácie rodičov. Rodičia sa síce snažia rešpektovať odporúčania získané v rámci sociálneho poradenstva a mediácie, no uzavreté dohody fungujú iba krátky čas.

Z dôvodu konfliktných situácií v rodine bola rodičom ponúknutá pomoc formou mediácie. Mediátor v priebežnom hodnotení úspešnosti mediácie uviedol, že rodičia podpísali dohodu a prešli procesom mediácie. V priebehu prázdnin sa dohodli na úprave výkonu rodičovských práv a povinností a podpísali neformalizovanú dohodu. Mediácia pokračovala a rodičia hľadali cestu k dohode. Rodičia dospeli k dohode, v zmysle ktorej otec súhlasil s návrhom matky na zverenie dieťaťa do jej starostlivosti a s rozsahom styku. Pred podpisom dohody odišiel z kancelárie a vyjadril sa, že bude trvať na svojom návrhu, ktorý predložil súdu. Otec kontaktoval mediátora dňa 13.09.2018 s tým, že bude trvať na svojom návrhu, že to robí pre dieťa. V sobotu mediátorovi zaslal správu, že chce podpísať dohodu, ktorú pripravil a že chce platiť výživné 50 eur mesačne. Sms od otca bola veľmi hrubá, nadával na kolízneho opatrovníka. Mediátor uviedol, že je v najlepšom záujme rodičov a dieťaťa, aby bol upravený styk otca s mal. dieťaťom, pretože inak by vznikali konflikty medzi rodičmi a zbytočne sa prehlbovali. Z doplňujúcej správy o prešetrení pomerov u oboch rodičov zo dňa 24.04.2019 mal súd rovnako potvrdené, že pomery sa nezmenili, obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o mal. dieťa. Naďalej pretrváva deštruktívna komunikácia medzi rodičmi mal. dieťaťa.

12.10 Obaja rodičia viackrát kontaktovali kolízneho opatrovníka, tak ako to vyplýva z úradných záznamov spisovaných dňa 28.11.2018 na základe telefonického rozhovoru s matkou, 19.12.2018 rovnako na základe telefonického rozhovoru s matkou.

13. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

16. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

17. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

18. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

19. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

24. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

26. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh rodičov je dôvodný. Súd mal jednoznačne preukázané a rodičmi potvrdené, že nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2018. Od tohto obdobia starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje matka. Keďže sa rodičia nevedeli dohodnúť na úprave práv a povinností k mal. dieťaťu, z dôvodu rozdielných návrhov, keďže i otec podal návrh na úpravu práv a povinností k mal. dieťaťu a žiadal, aby bolo mal. dieťa zverené do jeho osobnej starostlivosti a počas konania navrhol, aby bolo dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rodičia počas konania vyhľadali i mediátora, pretože ich snahou bolo dohodnúť sa na úprave práv a povinností k mal. dieťaťu. Otec mal. dieťaťa viackrát počas konania menil svoje stanoviská, tak ako to vyplýva z jeho návrhom a takýmto istým spôsobom sa vyjadroval u kolízneho opatrovníka, ako aj u mediátora, čo je vyššie uvedené v správach kolízneho opatrovníka. I napriek tomu, že rodičia podpísali mediačnú dohodu dňa 06.10.2018, túto dodržiavali len čiastočne a počas krátkeho časového obdobia. Vzhľadom na vykonané dokazovanie i výsluch mal. dieťaťa a v neposlednom rade i vyjadrenie otca, súd mal. dieťa zveril do osobnej starostlivosti matke. Súd vychádzal jednak z vykonaného dokazovania, kde zohľadnil i vyjadrenie dieťaťa, ktoré je v mladšom školskom veku, ako aj pohlavie mal. dieťaťa. V tomto období sa formuje osobnosť dieťaťa a jedná sa o obdobie inklinácie k osobe rovnakého rodu s tým, že toto obdobie súvisí s osvojovaním rodových rolí (dcéra viac inklinuje k matke). Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine

na rozdiel od rozhodnutia o výživnom, môže rozhodnutie o zverení do osobnej starostlivosti smerovať len do budúcnosti (nie späť). Výnimkou je prípad, ak bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti predbežným opatrením. Keďže v danej veci dieťa predbežným opatrením do osobnej starostlivosti otca zverené nebolo, súd rozhodol o zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti otca od podania návrhu. Zastupovať a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia podľa § 28 Zákona o rodine.

Spornou medzi rodičmi bola otázka výživného. Matka žiadala určiť výživné vo výške 150 eur a otec uvádzal, že je ochotný prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 50 eur tak, ako bolo uvedené v mediačnej dohode, ako aj v jeho záverečnej reči s poukazom na jeho finančné možnosti s tým, že mal. dieťaťu urobil a zariadil detskú izbu, kúpil mu oblečenie, hračky, ako aj zvieratká. Súd pri určení výživného vychádzal z potrieb mal. dieťaťa a veku mal. dieťaťa. Mal. dieťa v školskom roku 2019/2020 bude žiačkou druhého ročníka základnej školy. Nevyhnutné mesačné výdavky v súvislosti s návštevou školy sú obedy 25 eur, družina 10 eur, rozpočítané jednorazové výdavky ZRPŠ, školské pomôcky, výlety, mesačne okolo 10 eur. Mal. dieťa je evidované u očnému lekárovi a mesačné výdavky na okulzor 7 eur, kde v jednom balení je 20 ks. Dieťa nosí okuliare a v tomto veku malo už štvrté, ktoré stoja okolo 50 - 60 eur. V súvislosti so začiatkom školského roka sú to výraznejšie výdavky so zakúpením oblečenia, ako aj školských pomôcok, čo je minimálne vo výške 100 - 150 eur (taška, prezúvky, úbor na cvičenie). Sám otec uznal, že nevyhnutné výdavky na mal. dieťa predstavujú sumu 200 eur mesačne. Otec mal. dieťaťa podniká na základe živnostenského listu v oblasti stavebných prác a sezóna je v období od marca do septembra, kedy robí obklady, dlažby, maľovky a potom len práce vnútri. V čase šetrenia kolíznym opatrovníkom dňa 10.09.2018 bol prítomný otec mal. dieťaťa, ktorý uviedol, že jeho mesačný príjem je medzi 800 - 900 eur, z ktorého prispieva na náklady na chod domácnosti sumou 70 eur. I napriek predloženému daňovému priznaniu za rok 2017, kedy otec nevykazoval príjem, uviedol, že jeho príjem bol okolo 500 eur mesačne. Otec uvádzal, že pracuje toľko, koľko potrebuje, z čoho je zrejmé, že jeho príjem môže byť i vyšší a závisí od snahy otca. I napriek tomu súd vychádzal z vyjadrenia otca, že jeho príjem je podľa vlastného vyhlásenia 500 eur. Ak z uvedenému príjmu otec zaplatí výživné vo výške 150 eur, ktoré predstavuje 30 % z jeho príjmu, zostane mu suma vyššia ako je životné minimum na plnoletú osobu, z ktorého bude schopný bez akejkoľvek ujmy uhrádzať i náklady na bývanie a chod domácnosti svojim rodičom vo výške 70 eur, prípadne nakupovať potraviny. Z uvedeného výživného bude matka schopná pokryť výdavky na mal. dieťa s tým, že rovnako i matka je povinná prispievať na výživu mal. dieťaťa, minimálne sumou 50 eur po zohľadnení jej každodennej starostlivosti o mal. dieťa. Finančné možnosti rodičov sú približne rovnaké, keď obaja majú príjem okolo 500 eur mesačne. Súd mal za to, že otec mal. dieťaťa môže mať i vyšší príjem, keď bol schopný z úspor prerobiť detskú izbu v hodnote od 1 500 do 2 000 eur tak, ako uvádzal otec, ako aj vypočítaná svedkyňa - stará matka mal. dieťaťa zo strany otca. Súd nepopiera, že otec mal. dieťaťa zriadil i šetriaci účet mal. dieťaťu, kde mu šetrí 40 eur. I tieto finančné prostriedky je možné použiť na zročné výživné, keď otec účet zriadil v novembri 2018 a výživné neplatil vôbec od januára 2019. Súd určil výživné od podania návrhu, pretože matka nijakým spôsobom nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mal určiť výživné skôr s tým, že matka v návrhu žiadala určiť výživné od právoplatnosti rozsudku. Súd poznamenáva, že rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením. I napriek tomu, že rodičia uvádzali, že je ťažké určiť zaplatené výživné zo strany otca, súd mal za to, že otec mal. dieťaťa platil výživné vo výške 50 eur mesačne v roku 2018, čo obaja rodičia uznali a od januára 2019 výživné neplatil. Ostatné skutočnosti uvádzané otcom, že zaplatil mal. dieťaťu obedy v škole, školský klub a tanečný krúžok, súd nepovažoval za plnenie si vyživovacej povinnosti. Rodičia sa dohodli, že otec bude prispievať na výživu sumou 50 eur, ako aj na polovicu nákladov v súvislosti s návštevou školy.

Zročné výživné za obdobie od 11.05.2018 do 30.06.2019 vo výške 1 665 eur, ktoré pozostáva z alikvotnej čiastky vo výške 65 eur za mesiac máj 2018, zo sumy 700 eur za mesiace jún až december roku 2018 (7 x 100 eur) a zo sumy 900 eur za mesiace január až jún roku 2019 (9 x 100 eur). Súd povolil otcovi splácať v splátkach spolu s bežným výživným vo výške 50 eur až do úplného vyrovnania podľa § 232 CSP. Zročné výživné predstavuje rozdiel medzi určeným výživným a zaplateným výživným. Otec dieťaťa vzhľadom na svoje pracovné možnosti a príjem, bude schopný zaplatiť i zročné výživné bez akejkoľvek ujmy tak, aby mu zostala suma vyššia ako je životné minimum na plnoletú osobu s tým, že výživné má prednosť pred akýmikoľvek inými výdavkami. Je na otcovi, aby v čase plnej sezóny pracoval a zarobil finančné prostriedky vo zvýšenej sume tak, aby si vedel plniť i naďalej riadne vyživovacia povinnosť voči mal. dieťaťu, o ktoré sa predtým chcel starať sám a žiadal od matky výživné vo výške 100 eur, ktorá má približne rovnaký príjem a nemá možnosť zarobiť viac tak, ako je to na strane otca, ktorý podniká na základe živnostenského listu v oblasti stavebných prác a jeho príjem závisí od vôle pracovať.

27. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť sa na o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

28. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode, to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

29. Citované ustanovenie § 25 Zákona o rodine je špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 24, keďže sa dotýka len jedného prvku rodičovských práv, a to styku s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti.

30. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že svoje deti vychovávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletých detí. Zákon o rodine úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rieši v určitých špecifických situáciách osobitne, tak ako to predpokladá čl. 51 ods. 1 ústavy. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 24 ods. 2, § 25 ods. 1, § 35 a § 36 ZR). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa. Ústavný súd už vo svojom rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 26/05 vyslovil právny názor, že právna úprava styku rodičov s ich maloletými deťmi nevedie k obmedzeniu práv rodičov, ale práve naopak, prostredníctvom tejto úpravy sa prispieva k ich garancii, a preto nemôže byť v nesúlade s čl. 41 ods. 4 ústavy (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2010, č. k. I. ÚS 120/2010-15).

31. Podľa čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

32. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami, sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť

nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality spočíva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami (vec Elsholz proti Nemecku).

33. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak teda súd zverí do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená (nález Ústavného súdu ČR z 15. marca 2016, sp. zn. III. ÚS 2298/15).

34. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitosti na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča je najmä, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30, ako aj čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičov, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti je okrem iného, aby vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1997).

35. Uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16P/42/2018-180 zo dňa 07.02.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15.05.2019 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Nitre č. k. 8Cop/16/2019-260 zo dňa 23.04.2019 bolo nariadené neodkladné opatrenie týkajúce sa úpravy styku otca s mal. dieťaťom. Mal. dieťa sa stýkalo s otcom v zmysle neodkladného opatrenia, aj u otca prespávalo. Je nepochybné, že vzhľadom na hostilný stav rodičov, ktorý ovplyvňuje ich vzájomnú komunikáciu, došlo i k porušeniu nariadeného neodkladného opatrenia s tým, že každý z rodičov to odôvodňoval inak. Otec, že sa jednalo o záujem dieťaťa ostať u neho a preto ho nevrátil, matka, že dieťa nedala na styk, pretože to dieťa odmietalo. Rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti má rovnaké právo podieľať sa na plnení si rodičovských povinností a ďalšom zdravom vývine mal. dieťaťa. Keďže rodičia k dohode nedospeli, súd upravil styk tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, v podstate vychádzajúc zo situácie v čase rozhodovania súdu, ako aj okolností, za ktorých bol styk realizovaný doteraz v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. I napriek návrhu matky, ako aj kolízneho opatrovníka upraviť styk zo začiatku bez prespávania vzhľadom na vyjadrenie dieťaťa, súd tieto návrhy neakceptoval, pretože mal preukázané, že dieťa v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia doteraz u otca prespávalo. Je nepochybné, že vzniknutá situácia medzi rodičmi má negatívny vplyv na mal. dieťa, ale je na oboch rodičoch, aby na mal. dieťa vplývali pozitívne tak, aby dieťa malo snahu stretávať sa i s druhým rodičom, bez akýchkoľvek výhrad. V podstate s výsluchu dieťaťa ako aj zo správ referátu poradensko-psychologických služieb mal súd preukázané, že dieťa má pozitívny vzťah k obojmu rodičom. Je povinnosťou rodičov naučiť sa spolu komunikovať ohľadne mal. dieťaťa bez akýchkoľvek emócií s ohľadom na vzniknutú situáciu tak, aby to čo najmenej zaťažovalo mal. dieťa. Mal. dieťa má právo stretávať sa i s rodinnými príslušníkmi na strane druhého rodiča, t. j. starými rodičmi, ako aj so sesternicami a bratrancami s tým, že otec má vytvorené vhodné podmienky na starostlivosť o mal. dieťa. Rodičia sú povinní dodržiavať upravený styk tak, aby aj dieťa vedelo, aké sú jeho povinnosti a rodičia si mohli rovnako zariadiť svoje pracovné povinnosti. Je pravdou, že sa dieťa vyjadriло, že nechce u otca prespávať, avšak táto situácia sa vyskytla len v poslednom období, a aj keď je potrebné akceptovať názor dieťaťa, súd mal za to, že by to bolo v jeho neprospech a opätovne by si muselo zvykať na prespávanie u otca. Danú situáciu sú povinní vyriešiť rodičia v rámci svojich rodičovských povinností tak, aby to bolo v záujme mal. dieťaťa. Súdu neupravil styk počas Vianoc a veľkonočných sviatkov, ani počas týždňa, pretože mal za to, že nebolo možné jednoznačne určiť deň, kedy by sa mal otec stretávať s dieťaťom počas školského roka, vzhľadom na jeho školské povinnosti a rovnako styk počas Vianoc, veľkonočných sviatkov, vzhľadom na dlhé časové obdobie neupravil. Mal za to, že rodičia pri pravidelnej realizácii styku dospejú k dohode i ohľadne týchto dní, čo bude v záujme mal. dieťaťa.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože uvedený zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§44CMP).